Enskild motion S252

SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2239

av Teresa Carvalho m.fl. (S)

Politiska ungdomsförbunds möjligheter att besöka skolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av bestämmelserna för att bjuda in politiska partier till skolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att ge unga kunskap om demokratin och förutsättningar att själva delta i samhällslivet är en central del av skolans uppdrag. Undervisningen ska förmedla förståelse för yttrandefriheten, det politiska systemet och de olika partiernas ståndpunkter. Möten med politiskt engagerade personer är ett värdefullt komplement till denna undervisning.

De politiska ungdomsförbunden har här en viktig roll. Genom skolbesök får elever möjlighet att ställa frågor, diskutera samhällsfrågor och möta unga som själva har valt att engagera sig. Sådana samtal kan stärka förtroendet för demokratin och göra steget till ett eget engagemang kortare.

Sedan den 1 januari 2018 finns en bestämmelse i skollagen som tydliggör rektorns ansvar för att besluta om politiska partiers medverkan i utbildningen. Antalet inbjudna partier får begränsas, förutsatt att urvalet görs på objektiv grund. Andra partier som anmäler intresse behöver då inte ges möjlighet att medverka. Avsikten att ge rektorer tydliga befogenheter och bättre förutsättningar att styra skolans verksamhet var god.

Samtidigt har det, inte minst i samband med tidigare riksdags- och Europaparlamentsval, blivit tydligt att regelverket och dess tillämpning kan försvåra ungdomsförbundens möjligheter att komma ut på skolorna. Det är oroande. När dessa möten uteblir begränsas också elevernas möjligheter till direktkontakt med unga politiska företrädare.

I oktober 2026 enades Sveriges Elevkårer, Sveriges Skolledare, Sveriges Kommuner och Regioner samt Almega Utbildning om ett gemensamt handslag för att underlätta partibesök och politiska debatter i skolan. Initiativet är mycket välkommet. Genom gemensamma riktlinjer, tydligare ansvarsfördelning och praktiska rutiner vill organisationerna sänka trösklarna för skolor att bjuda in politiska företrädare. Särskilt positivt är att handslaget betonar vikten av sådana möten även mellan valen och att eleverna ges inflytande över hur besöken utformas.

Handslaget är ett viktigt steg i rätt riktning, men är inte bindande och innebär ingen förändring av dagens lagstiftning. Det är därför angeläget att följa hur överenskommelsen omsätts i praktiken och om det finns hinder som kvarstår trots initiativet.

Rektors ansvar för skolans verksamhet behöver förenas med goda förutsättningar för skolorna att fullgöra sitt demokratiska uppdrag. Mot denna bakgrund bör det övervägas om och hur bestämmelserna om att bjuda in politiska partier till skolan ska ses över, med beaktande av erfarenheterna från det nya handslaget, så att ungdomsförbundens möjligheter att möta elever kan förbättras.

Teresa Carvalho (S)

Elias Aguirre (S) *Eva Lindh (S)*

Johan Andersson (S)